

विवेकानंद कला व वाणिज्य महाविद्यालय, भद्रावती

जि. चंद्रपूर

राष्ट्रीय मूल्यांकन आणि अधिस्विकृत परिषद (NAAC) द्वारा पुनर्मूल्यांकित

Grade - B+ (CGPA - 2.55)

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली कायम संलग्नित
यु.जी.सी., नवी दिल्ली, 2F,12B द्वारा संलग्नित

- ❖ पदव्युत्तर विभाग : (एम.ए. :- मराठी, इतिहास, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र)
(एम.सी.एम., पी.जी.डी.सी.सी.ए.)
- ❖ पदवी विभाग : कला, वाणिज्य : (बी.ए., बी.कॉम., बी.बी.ए. व बी.सी.सी.ए.)
- ❖ कनिष्ठ महाविद्यालय विभाग : (कला व विज्ञान शाखा)
- ❖ उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम : (मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजी, हॉर्टिकल्चर, बँकिंग)
- ❖ यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक अभ्यास केंद्र : (बी.ए. व बी.कॉम.)
- ❖ करिअर ओरिएण्टेड कोर्स :-
कला विभाग : कम्युनिकेशन इंग्लीश कोर्स
वाणिज्य विभाग : १) कॅम्प्युटर अप्लिकेशन सिस्टम २) टॅक्सेशन

माहिती पुस्तिका PROSPECTUS

सत्र - २०२१-२०२२

किंमत ५० रु.

कार्यालय फोन नं. : 07175-266120, Fax No. 07175-267396

website : www.vmbedu.in

E-mail : vmb.edu@rediffmail.com

विवेकानंद ज्ञानपीठ (कॉन्व्हेंट), वरोरा, जि. चंद्रपूर.

❖ व्यवस्थापन मंडळ ❖

०१)	मा. अॅड. मो. वि. टेमुर्डे	-	अध्यक्ष
०२)	मा. श्री. ए. बी. बोथले	-	उपाध्यक्ष
०३)	मा. श्री. ए. एम. टेमुर्डे	-	सचिव
०४)	मा. श्री. आर. डी. गावंडे	-	सहसचिव
०५)	मा. श्री. झेड. बी. लांबट	-	कोषाध्यक्ष
०६)	मा. श्री. ईजाज अशरफ मोहम्मद	-	सदस्य
०७)	मा. श्री. एस. जे. महाजन	-	सदस्य
०८) ह	मा. श्री. जे. एम. टेमुर्डे	-	सदस्य
०९)	मा. श्री. आर. एम. राजुरकर	-	सदस्य
१०)	मा. सौ. मायाताई आर. राजुरकर	-	सदस्य
११)	मा. सौ. गीताताई ए. पोफळे	-	सदस्य

❖ महाविद्यालय विकास समिती ❖

०१)	मा. अॅड. मो. वि. टेमुर्डे	-	अध्यक्ष, व्यवस्थापन मंडळ
०२)	मा. श्री. ए. एम. टेमुर्डे	-	सचिव, व्यवस्थापन मंडळ
०३)	मा. डॉ. एस. जी. आस्टूनकर	-	ग्रंथालय विभाग प्रमुख
०४)	मा. प्रा. डॉ. जे. एन. काकडे	-	शिक्षक प्रतिनिधी
०५)	मा. प्रा. डॉ. एस. बी. तेलंग	-	शिक्षक प्रतिनिधी
०६)	मा. प्रा. कु. एस. आर. बांबोडे	-	शिक्षक प्रतिनिधी
०७)	मा. श्री. डी. जी. तेलंग	-	शिक्षकेत्तर प्रतिनिधी
०८)	मा. श्री. रमेश एम. राजुरकर	-	शिक्षण क्षेत्र प्रतिनिधी
०९)	मा. श्री. अभिजीत बी. बोथले	-	उद्योग क्षेत्र प्रतिनिधी
१०)	मा. श्री. जयंत एम. टेमुर्डे	-	संशोधन व समाजसेवा प्रतिनिधी
११)	मा. श्री. योगेश आर. मत्ते	-	माजी विद्यार्थी प्रतिनिधी
१२)	मा. प्रा. एम. बी. सावे	-	समन्वयक-IQAC
१३)	मा. डॉ. एन. जी. उमाटे	-	सदस्य सचिव / प्राचार्य

❖ शाळा समिती ❖

०१)	मा. अॅड. मो. वि. टेमुर्डे	-	अध्यक्ष
०२)	मा. डॉ. एन. जी. उमाटे	-	प्राचार्य / सचिव
०३)	मा. श्री. अ. मो. टेमुर्डे	-	सदस्य
०४)	मा. श्री. झेड. बी. लांबट	-	सदस्य
०५)	मा. श्री. आर. एम. राजुरकर	-	सदस्य
०६)	मा. प्रा. एस. पी. खोके	-	शिक्षक प्रतिनिधी
०७)	मा. श्री. डी. एल. भोयर	-	शिक्षकेत्तर प्रतिनिधी

VISION OF THE COLLEGE

"Man Making and Nation Building"

Mission of the College

- ❖ To create environment for the promotion of value oriented education.
- ❖ To impart qualitative and valuable service in the field of Higher Education to make the students as responsible citizens.
- ❖ To make the students to with stand global competitions.
- ❖ To attain community and social development through curricular and co-curricular activities.
- ❖ To promote quality and social justice.

॥ सामुदायिक - प्रार्थना ॥

या भारतात बंधु भाव नित्य वसू दे ।

दे वरचि असा दे ।

हे सर्व पंथ संप्रदाय एक असू दे,

मतभेद नसू दे ॥१॥

नांदोत सुखे गरिब-अमिर एक मतांनी ।

मग हिंदू असो ख्रिश्चन, वा हो इस्लामी ।

स्वातंत्र्यसुखा या सकलांमाजि वसू दे ।

दे वरचि असा दे ॥१॥

सकळांस कळो मानवता, राष्ट्रभावना ।

हो सर्वस्थळी मिळूनि समुदाय-प्रार्थना ।

उद्योगि तरुण वीर शीलवान दिसू दे ।

दे वरचि असा दे ॥२॥

हा जातिभाव विसरूनिया एक हो आम्ही ।

अस्पृश्यता समूळ नष्ट हो जगातुनी ।

खळ निंदका मनीहि सत्य न्याय वसू दे ।

दे वरचि असा दे ॥३॥

सौंदर्य रमो घर-घरात स्वर्गापरी ।

ही नष्ट होऊ दे विपत्ति भीती बोहरी ।

तुकड्यास सदा सर्वदा सेवेत कसू दे ।

दे वरचि असा दे ॥१॥

- राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज

विवेकानंद महाविद्यालयाची प्रतिज्ञा

मी विवेकानंद महाविद्यालयाचा विद्यार्थी या नात्याने अंतःकरणपूर्वक निर्धार करतो की, नियमित अध्ययन, महाविद्यालयीन शिस्त, सहकार्य, स्नेहभाव आणि सुसंस्कृत वागणूक हे गुण अंगी बाळगून संस्थेची प्रतिष्ठा व लौकिक वाढविण्यास सदैव प्रयत्नशील राहील. त्याचप्रमाणे समाजातील पद-दलित व शोषित जनतेला सदैव स्मरणात ठेऊन त्यांच्या सेवेसाठी मनःपूर्वक हातभार लावीन.

विवेकानंद कला व वाणिज्य महाविद्यालय, भद्रावती, जि.चंद्रपूर

भद्रावती व सभोवतीच्या ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना अद्यावत उच्च शिक्षण मिळण्याच्या उद्देशाने मा. मोरेश्वर टेमुर्डे यांनी अथक परिश्रम घेऊन भद्रावती येथे विवेकानंद कला व वाणिज्य महाविद्यालयाची स्थापना दि. १ ऑगस्ट १९८९ रोजी केली.

विविध अभ्यासक्रम, विविध विस्तार कार्य, सामाजिक कार्य, सांस्कृतिक अभियानात महाविद्यालयाचा सहभाग, आत्मीयता व सेवाभावी वृत्तीचे शिक्षण या वैशिष्ट्यांमुळे महाविद्यालयाने भद्रावती परिसरात सन्मानजनक स्थान प्राप्त केले आहे. विवेकानंद महाविद्यालय हे ग्रामीण भागात असल्यामुळे ग्रामीण जीवनाशी समरस होण्याच्या प्रेरणा येथील युवकांना सतत मिळत असते.

महाविद्यालयाची ठळक वैशिष्ट्ये :-

- १) महाविद्यालयाची प्रशस्त इमारत व विस्तीर्ण परिसर.
- २) राष्ट्रीय मूल्यांकन व नामांकन परिषद बंगलोर द्वारा अधिस्विकृत.
- ३) विद्यार्थ्यांच्या हितासाठी झटणारा प्राध्यापक व कर्मचारी वृंद.
- ४) विद्यार्थ्यांच्या इतर कला गुणांना वाव देण्याच्या उद्देशाने सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन.
- ५) अतिरिक्त वर्ग घेऊन विद्यार्थ्यांना विशेष मार्गदर्शन करण्याची पध्दती.
- ६) करियर ओरियंटेशन कोर्सेसची व्यवस्था, स्पर्धा परीक्षेच्या वर्गाची व्यवस्था.
- ७) त्रुटी निवारण अभ्यासक्रम (अपेक्षित गुणवत्तेतील कमतरता दूर व्हावी व मागे पडलेला भाग पूर्ण व्हावा म्हणून तयार केलेला अभ्यासक्रम).
- ८) कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालयीन परीक्षांचे उत्कृष्ट निकाल.
- ९) विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी राबविल्या जाणाऱ्या योजना उदा. राष्ट्रीय सेवा योजना (एन.एस.एस.), लोकसंख्या शिक्षण मंडळ, सांस्कृतिक विभाग इ.
- १०) महाविद्यालयात दरवर्षाला शैक्षणिक सहलीचे आयोजन.
- ११) अपंग विद्यार्थ्यांसाठी क्रमिक पाठ्यपुस्तकांसोबतच विशेष सोयी-सुविधा
- १२) संगणीकृत ग्रंथालय व स्वतंत्र अध्ययन कक्ष.
- १३) अद्यावत दृक-श्राव्य साधने ओव्हरहेड व एल.सी.डी. प्रोजेक्टर उपलब्ध.
- १४) विद्यार्थ्यांसाठी झेरॉक्स मशीन व दूरध्वनी सेवा उपलब्ध.
- १५) रक्त सहायता केंद्र.
- १६) विद्यार्थिनी करिता स्वतंत्र वाचन कक्ष व आवश्यकतेनुसार अनेक स्वतंत्र सुविधा.
- १७) वाणिज्य विभागाकरिता संगणक अभ्यासक्रम.
- १८) परिस्थितीनुसार नवीन विषयाचा समावेश करण्याचा प्रयत्न केला जातो.
- १९) विद्यार्थ्यांना संगणक प्रशिक्षण.
- २०) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी इंग्रजी विषयाकरिता रेमिडीयल कोचिंग क्लासेसची व्यवस्था.
- २१) २०१४-२०१५ पासून मुलींकरिता स्वतंत्र व प्रशस्त वसतिगृहाची व्यवस्था.
- २२) महाविद्यालयात सन २००५-२००६ पासून पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाची सुरुवात.

महाविद्यालयाचे शैक्षणिक सत्र २०२१-२०२२

पुढील सत्र विद्यापीठ व शासनाच्या निर्देशानुसार सुरु होईल.

- अ) वरिष्ठ विभाग : १) बी.ए. I, II, III २) बी. कॉम. I, II, III
ब) कनिष्ठ विभाग : १) वर्ग ११ वा (कला) २) वर्ग १२ वा (कला)

दुपारी ११.३० वा. अ) वरिष्ठ विभाग

- १) बी.बी.ए. I, II, III २) बी.सी.सी.ए. I, II, III ३) एम.सी.एम. I, II,
४) पी.जी.डी.सी.सी.ए. ५) एम.ए. (मराठी, अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, इतिहास)

सकाळी १०.३० वा. ब) कनिष्ठ विभाग

उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम

- १) वर्ग ११ वा (M.T., H.T., B.K.) २) वर्ग १२ वा (M.T., H.T., B.K.)

अभ्यासक्रम

कनिष्ठ महाविद्यालय (Junior College) माध्यम मराठी

- कला शाखा : वर्ग ११ वा } १) मराठी २) इंग्रजी ३) इतिहास ४) समाजशास्त्र
वर्ग १२ वा } ५) अर्थशास्त्र ६) राज्यशास्त्र ७) पर्यावरण

कनिष्ठ महाविद्यालय (Junior College) माध्यम इंग्रजी

- विज्ञान शाखा : वर्ग ११ वा } १) गणित २) इंग्रजी ३) जीवशास्त्र ४) रसायनशास्त्र
वर्ग १२ वा } ५) भौतिकशास्त्र ६) मराठी किंवा माहिती व तंत्रज्ञान (I.T.)

टिप : १) वर्ग ११ वी, १२ वी ला पर्यावरण, आरोग्य व शारीरिक शिक्षण हे विषय अनिवार्य आहेत.

- २) वर्ग ११ वी, १२ वी विज्ञानमध्ये प्रवेश घेतांना I.T. किंवा मराठी यापैकी एक विषय निवडावा लागेल.

उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम

(H.S.C. Vocational)

१) मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजी विभाग :-

- वर्ग ११ वा : १) मराठी २) इंग्रजी ३) पायाभूत अभ्यासक्रम
४) मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजी पेपर-१ ५) मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजी पेपर-२
६) इंजिनिअरिंग ड्राईंग पेपर-३ ७) पर्यावरण
वर्ग १२ वा : १) मराठी २) इंग्रजी ३) पायाभूत अभ्यासक्रम
४) मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजी पेपर-५ ५) मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजी पेपर-२
६) अभियांत्रिकी विज्ञान पेपर-३ ७) पर्यावरण

२) उद्यानशास्त्र विभाग :-

- वर्ग ११ वा : १) मराठी २) इंग्रजी ३) पायाभूत अभ्यासक्रम
४) फळ बागायती घटक व मुलतत्व पेपर-१

- वर्ग १२ वा : १) मराठी २) इंग्रजी ३) पायाभूत अभ्यासक्रम
 ४) व्हीजीटेबल कल्चर पेपर-१
 ५) फ्लॉरिकल्चर अँड ऑरनामेंटल गार्डनिंग पेपर-२
 ६) पोस्टहार्व्स्ट टेक्नॉलॉजी अँड प्रेझर्व्हेशन पेपर-३ ७) पर्यावरण

३) वाणिज्य विभाग (गट) :

बँकिंग फायनान्सियल सर्व्हिसेस आणि इन्शुरन्स विभाग :- (एच.एस.सी. व्होकेशनल)

- वर्ग ११ वा : १) मराठी २) इंग्रजी ३) पायाभूत अभ्यासक्रम
 ४) फंडामेंटल्स ऑफ अकाउंटिंग (पेपर-१ X-A)
 ५) फंडामेंटल्स ऑफ बँकिंग अँड फायनान्स (पेपर-२ X-B)
 ६) जीवन विमा (पेपर-३ X-C) ७) पर्यावरण ८) आरोग्य व शारीरिक शिक्षण
- वर्ग १२ वा : १) मराठी २) इंग्रजी ३) पायाभूत अभ्यासक्रम
 ४) एडव्हांस अकाउंटिंग अँड कॉम्प्युटर अॅप्लीकेशन (पेपर-२ एच-८)
 ५) बँकिंग सर्व्हिसेस अँड कॅपीटल मार्केट (पेपर-२ एच-८)
 ६) जनरल इन्शुरन्स (पेपर-३ एच-९)
 ७) पर्यावरण ८) आरोग्य व शारीरिक शिक्षण

उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे महत्त्व

अ) मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजी :

हा इंजिनिअरिंग शाखेतील विषय आहे. या अभ्यासक्रमात यशस्वी झालेल्या विद्यार्थ्यांना करिअर विषयक पुढील संधी उपलब्ध होऊ शकतात.

- १) शासकीय संस्थेत प्रशिक्षण घेता येते. २) सरकारी, निमसरकारी आणि खाजगी संस्थेत सुपरवायजर, निदेशक होता येते. ३) वेल्डींग, फिटिंग किंवा टर्निंग शॉप मध्ये चार्जमन अप्रेंटिस म्हणून नोकरी. ४) रेल्वेतील (अॅप्रेन्टिस) प्रशिक्षण व भरतीस पात्र. ५) शासकीय, निमशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत परिचर किंवा अॅप्रेन्टिस म्हणून नोकरी. ६) हिंदुस्थान एरोनॉटिक्स लिमिटेडमध्ये तंत्रज्ञ व प्रशिक्षणार्थी म्हणून भरतीस पात्र. ७) स्वतःचे वर्कशॉप सुरू करण्याकरिता विविध वित्तीय संस्थाकडून कमी दरात कर्ज उपलब्ध. ८) प्रत्येक वर्षी आजी व माजी विद्यार्थ्यांना निःशुल्क कार्यशाळा प्रशिक्षण शिबिरात हजर होण्यास पात्रता पूर्तता. ९) एम.एस.ई.बी., डब्ल्यु.सी.एल., राज्य खनिकर्म मंडळ व केंद्र शासित मंडळामध्ये टेक्निशियन म्हणून नोकरी. १०) स्वयंरोजगार करण्यास आधुनिक काळातील उपयुक्त व्यवसाय. ११) आय.टी.आय. करण्यासाठी १५% गुण वाढ मिळते. १२) उत्तम ज्ञान आणि कुशल कारागिरांना व्यवस्थापनाच्या साधारण श्रेणीपर्यंत पोहचण्याची संधी प्राप्त होते. १३) महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण मंडळाची समकक्ष परीक्षेस पात्र. १४) पॉलिटेक्निक, बी.एस्सी., बी.टेक., बी.कॉम. करिता पात्र. १५) शासनाच्या टेक्नोकॉरॉफ्ट कोर्सकरीता पात्र. १६) एच.एस.सी. व्होकेशनलचे पास झालेले विद्यार्थी "शिक्षण सेवक" पदास पात्र आहे. १७) १००% प्लेसमेंट. १८) ८५००/- प्रतिमाह विद्यावेतन.

लोकसेवा केंद्र :-

या केंद्रांतर्गत वेल्डींग आणि फेब्रिकेशन, टर्नर, प्लंबर इत्यादीचे प्रशिक्षण दिले जाते.

ब) उद्यानशास्त्र :-

हा कृषीशास्त्र शाखेतील विषय आहे. हा अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना पुढील नोकरी विषयक संधी उपलब्ध होऊ शकतात.

१) उद्यानशास्त्र सहायक २) बागायतदार ३) बीज उत्पादन सहायक ४) कृषी क्षेत्रात विक्री प्रतिनिधी ५) फळे व भाजीपाला साठवणूक कारखान्यात नोकरीची संधी ६) बगिच्याच्या व्यवस्थापनाकरिता निरीक्षक म्हणून नियुक्ती ७) उद्यानशास्त्र विषय उत्तीर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांना (अप्रेन्टिस) प्रशिक्षण लागू आहे.

स्वयंरोजगार विषयक संधी :-

१) उद्यानशास्त्र रोपटवाटिका व्यवस्थापन. २) फळ झाडे, फुल झाडे व भाजीपाला याची व्यापारी पध्दतीने मशागत. ३) भाजीपाला व फुले यांचे बीज उत्पादन. ४) फळे व भाजीपाला याकरिता शीतगृह.

लोकसेवा केंद्र :-

या केंद्रांतर्गत फळ व भाजीपाला प्रक्रिया यांचे प्रशिक्षण दिले जाते.

क) बँकिंग

बँकिंग फायनान्सियल सर्व्हिसेस आणि इन्शुरन्स हा वाणिज्य शाखेतील विषय आहे. या अभ्यासक्रमात यशस्वी झालेल्या विद्यार्थ्यांना पुढील नोकरी व रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होऊ शकतात.

नोकरीची संधी :-

१) सहकारी बँकेत लिपीक २) कार्यकारी सोसायटी लिपीक ३) कॅशियर ४) गुंतवणुक संस्थेत सहाय्यक ५) कलेक्शन एजंट ६) गृह व सहकारी संस्थेत व्यवस्थापक ७) विमा प्रतिनिधी ८) सर्व्हे प्रतिनिधी ९) गोदाम पाल व गोडाऊन किपर म्हणून संधी १०) क्लर्क कम टायपिस्ट - कॉम्प्युटर.

रोजगाराच्या संधी :-

१) विमा सहाय्यक प्रतिनिधी २) संगणक प्रशिक्षण ३) कर्ज जमा/वसुली अधिकारी ४) शेअर्स ब्रोकर ५) लेखा सहाय्यक.

उच्च शिक्षणाची संधी :-

१) वाणिज्य, कला, बी.बी.ए., सी.ए., बँकिंग पारंगत व इतर अभ्यासक्रमात प्रवेश मिळतो. २) अप्रेन्टिस करिता पात्र व विद्यावेतन ३) शिक्षण सेवक पदास पात्र ४) बँकिंग परीक्षामध्ये ५% गुण सुट व बँकिंग नोकरी करिता प्राधान्य ६) महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण मंडळाची समकक्ष परीक्षेस पात्र.

लोकसेवा केंद्र :-

या केंद्रांतर्गत खातेवही लिहिण्याबाबत प्रशिक्षण दिले जाते.

पदवी अभ्यासक्रम (Degree Course)

कला शाखा (Arts Facult) माध्यम मराठी

बी.ए.भाग-१ (Sem.I, II), बी.ए.भाग-२ (Sem.III, IV), बी.ए.भाग-३ (Sem.V, VI),

अनिवार्य विषय :- १) मराठी २) इंग्रजी

एच्छक विषय :- खालीलपैकी कोणताही एक गट निवडावा.

अ) गट - मराठी साहित्य, अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र

ब) गट - मराठी साहित्य, इतिहास, राज्यशास्त्र

क) गट - इंग्रजी साहित्य, अर्थशास्त्र, इतिहास

ड) गट - इंग्रजी साहित्य, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र

टिप :- प्रथम वर्षात घेतलेले विषय द्वितीय आणि तृतीय वर्षात कायम राहतील.

Bachelor of Commerce

B.Com. - I

Semester - I

- 1) Compulsory English - I
- 2) Marathi - I
- 3) Business Economics - I
- 4) Principal of Management - I
- 5) Financial Accounting - I
- 6) Statistics Techniques & Business Mathematics - I

7) Any one group from the following option group

Group A : Marketing Management (Basic Marketing Management - I)

Group D : Information Technology (Computer Fundamental - 1)

B.Com. - II

Semester - II

- 1) Compulsory English - II
- 2) Marathi - II
- 3) Business Economics - II
- 4) Principal of Management - II
- 5) Financial Accounting - II
- 6) Statistics Techniques & Business Mathematics - II

7) Any one group from the following option group

Group A : Marketing Management (Basic Marketing Management - II)

Group D : Information Technology (Office Automation)

B.Com. - II**Semester - III**

- 1) Compulsory English - II
 - 2) Marathi - II
 - 3) Company Law
 - 4) Monetary Economics - I
 - 5) Corporate Accounting - I
 - 6) Cost Accounting
 - 7) **Any one paper from following group**
- Group A** : Marketing Management (Advertising Management)
Group D : Information Technology (Office Auto Motion)

B.Com. - II**Semester - IV**

- 1) Compulsory English - II
 - 2) Marathi
 - 3) Secretarial Practice
 - 4) Monetary Economics - II
 - 5) Corporate Accounting - II
 - 6) Management Accounting
 - 7) **Any one paper from following group**
- Group A** : Marketing Management (Sale and Distribution Management)
Group D : Information Technology (Media Management)

B.Com. - III**Semester - V**

- 1) Auditing
 - 2) Indian Economics
 - 3) Advance Accounting Paper - I
 - 4) Business Communication - I
 - 5) Commercial Law
 - 6) **Any one paper from following group**
- Group A** : Marketing Management (Industrial Marketing)
Group D : Information Technology (Computerize Accounting & MIS)

B.Com. - III**Semester - VI**

- 1) Income Tax
 - 2) International Economics
 - 3) Advance Accounting -II
 - 4) Business Communication - II
 - 5) Corporate Law
 - 6) **Any one paper from following group**
- Group A** : Marketing Management (Service Marketing)
Group D : Technology (Web Designing & Software Maintenance)

टीप : १) बी.ए. I सेमिस्टर II व बी.कॉम. II सेमिस्टर III लोकशाही, निवडणूका आणि सुशासन हा विषय अनिवार्य आहे.

२) बी.ए. I सेमिस्टर I व बी.कॉम. II सेमिस्टर IV पर्यावरण हा विषय अनिवार्य आहे.

कला शाखेचे महत्त्व

कला शाखेच्या पदवीधारक प्रशासकीय परीक्षा देण्यास पात्र होतो. शिवाय त्याला पुढील विषयात पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात प्रवेश घेता येतो.

- १) बी.एड. (बॅचलर ऑफ एज्युकेशन)
- २) एम.ए. (मास्टर ऑफ आर्ट सर्व विषयात)
- ३) एल.एल.बी. (बॅचलर ऑफ लॉ)
- ४) एम.बी.ए. (मास्टर ऑफ बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन)
- ५) बी.लिब. (बॅचलर ऑफ लायब्ररी सायन्स)
- ७) पी.जी.डी.सी.सी.ए. (पोस्ट ग्रॅज्युएट डिप्लोमा इन कॉम्प्युटर कमर्शियल ॲप्लिकेशन) १ वर्षाचा अभ्यासक्रम.

प्रशासकीय स्पर्धात्मक परीक्षा :-

- १) यु.पी.एस.सी.
- २) एम.पी.एस.सी.
- ३) प्रशासकीय व इतर स्पर्धात्मक परीक्षा.

वाणिज्य शाखेचे महत्त्व :-

सत्र २००२-२००३ या शैक्षणिक सत्रापासून वाणिज्य शाखेत महत्त्वपूर्ण बदल करण्यात आले असून यात बी.कॉम. भाग-१, २, ३ या वर्गातील फायनांशिअल अकाउंट (F/A) आणि B.C.S.T. हे दोन्ही विषय सेमी इंग्रजी माध्यमातून असल्यामुळे विद्यार्थ्यांना पदवीनंतर रोजगार शोधण्यासाठी उपयुक्त ठरते. याशिवाय वाणिज्य शाखेला संगणकाची जोड दिल्यामुळे या शाखेला सर्वसामान्य व्यवहाराचे स्थान प्राप्त झाले आहे. वाणिज्य शाखेच्या अभ्यासक्रमाची अशी रचना केल्यामुळे या शाखेचा पदवीधारक स्पर्धात्मक परीक्षेत यशस्वी होईल. याशिवाय त्याला पुढील अभ्यासक्रमात सहज प्रवेश घेता येईल.

- १) सी.ए. (चार्टर्ड अकाउंटंट) २) सी.एस. (कंपनी सेक्रेटरी) ३) एम.बी.ए. (मास्टर ऑफ बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन) ४) डी.बी.एम. (डिप्लोमा इन बिझनेस मॅनेजमेंट) ५) एल.एल.बी. (बॅचलर ऑफ लॉ) ६) एम.कॉम. (मास्टर ऑफ कॉमर्स) ७) आय.सी.डब्ल्यू.ए. (इन्स्टिट्यूट ऑफ कॉस्ट अँड वर्क अकाउंटंट) ८) एम.ए. (अर्थशास्त्र व लोकप्रशासन) ९) बी.एड. (बॅचलर ऑफ एज्युकेशन) १०) पी.जी.डी.सी.सी.ए. (पोस्ट ग्रॅज्युएट डिप्लोमा इन कॉम्प्युटर कमर्शियल ॲप्लिकेशन) १ वर्षाचा अभ्यासक्रम ११) एम.सी.एम. (मास्टर ऑफ कॉम्प्युटर ऑफ मॅनेजमेंट) द्विवार्षिक अभ्यासक्रम.

टीप : कला व वाणिज्य शाखेच्या विद्यार्थ्यांना महत्त्वाच्या विषयाच्या अतिरिक्त तासिका घेण्याचा प्राध्यापकांचा प्रयत्न राहिल. त्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करण्यात येईल.

कला व वाणिज्य अभ्यासक्रम प्रवेश प्रक्रिया

टी.एम.ए.पै. फॉउन्डेशन व इतर विरुद्ध मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र शासनाने निर्णय क्रमांक / यु.जी.सी. / २००३/(३३/०३) विशिष्ट ४, दि. १६ एप्रिल २००३ अन्वये महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाची पात्रता व प्रक्रिया खालील प्रमाणे आहे.

प्रवेश पात्रता :-

महाराष्ट्र राज्य उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षा मंडळाची (इयत्ता १२ वी) उत्तीर्ण किंवा शासनमान्य समकक्ष मंडळाची परीक्षा उत्तीर्ण.

प्रवेश प्रक्रिया :-

- १) कला, वाणिज्य विद्याशाखेतील प्रवेश हे संख्या स्तरावर गुणवत्तेनुसार देण्यात येईल.
- २) विद्यापीठ व शासन स्तरावरून निर्धारित केलेल्या नियमानुसार प्रवेश देण्यात येईल.
- ३) व्यवस्थापकासाठी १५% जागा अभ्यासक्रमनिहाय ठेवण्यात येईल.
- ४) विद्यार्थिनींना प्रवेशित जागेच्या ३३% आरक्षण राहिल.
- ५) महाविद्यालयाच्या विहित प्रवेश अर्जाच्या नमुन्यात सर्व आवश्यक माहिती भरून प्रवेश अर्ज दिलेल्या मुदतीत सादर करावा. महाविद्यालयाच्या कार्यालयात ५० रु. भरून अर्जाचा नमुना व माहिती पुस्तिका उपलब्ध होईल.
- ६) महाविद्यालयात प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांना बोर्डाच्या / गोंडवाना विद्यापीठाच्या नियमाप्रमाणे प्रवेश पात्रता पूर्ण करावी लागेल. प्रवेश पात्रतेच्या नियमाची पूर्तता करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाच महाविद्यालयात प्रवेश मिळेल.
- ७) बोर्डाच्या किंवा विद्यापीठाच्या नियमाप्रमाणे विद्यार्थी / विद्यार्थिनी प्रवेशास अपात्र ठरल्यास त्यांचे नाव महाविद्यालयातून कमी करण्यात येईल.
- ८) सर्व प्रवेश अर्जाची महाविद्यालयाची प्रवेश नियामक समिती (Admission Committee) छाननी करेल व प्रवेश पात्र विद्यार्थ्यांची व विद्यार्थिनींची नावे गुणवत्ता क्रम व आरक्षणानुसार फलकावर लावण्यात येईल. विद्यार्थ्यांची मुलाखत घेतल्यानंतरच प्रवेश निश्चित करण्यात येईल.
- ९) प्रवेश पात्र विद्यार्थ्यांच्या यादीत नाव असणाऱ्या विद्यार्थी / विद्यार्थिनींनी दिलेल्या मुदतीत आवश्यक ते शुल्क व खालील प्रमाणपत्राच्या मुळ झेरॉक्स प्रती सादर करून आपला प्रवेश निश्चित करावा.
 - अ) शाळा / महाविद्यालय सोडल्याचे प्रमाणपत्र, ब) गुणपत्रिका, क) चारित्र्य प्रमाणपत्र, ड) जातीचे प्रमाणपत्र इ. गुणपत्रिकेची मुळ प्रत प्रवेश निश्चित झाल्यानंतर परत करण्यात येईल, विद्यार्थी / विद्यार्थिनींनी मुलाखतीत बोलविले असल्यास त्यांना मुलाखतीचे दिवशीच आवश्यक ती प्रमाणपत्र सादर करावी लागेल व शुल्क (फी) भरावी लागेल.

- १०) नागपूर विभागीय शिक्षण मंडळ / विद्यापीठ वगळता इतर विद्यापीठ किंवा बोर्डातून परीक्षा पास केली असल्यास अशा विद्यार्थी / विद्यार्थिनींना स्थानांतरण प्रमाणपत्र (Migration Certificate) द्यावे लागेल. हे प्रमाणपत्र गोंडवाना विद्यापीठाच्या कार्यालयात दिलेल्या मुदतीपूर्वी पोहचणे आवश्यक आहे. प्रमाणपत्र सादर होईपर्यंत प्रवेश अस्थाई (Provision) राहिल.
- ११) अनुसूचित जाती/जमाती व इतर मागासवर्गीयांसाठी प्रवेश घेऊ शकणाऱ्या विद्यार्थी / विद्यार्थिनींना पात्र अधिकाऱ्यांकडून जाती/जमातीचे प्रमाणपत्र महाविद्यालयात सादर करावे लागेल.
- १) SC., ST.-2,00,000/- मर्यादेपर्यंत शिष्यवृत्ती फॉर्म भरता येईल.
२) OBC, SBC, NT/VJ - 2,00,000/- मर्यादेपर्यंत शिष्यवृत्ती फॉर्म भरता येईल.
- १२) १,००,०००/- रु. पेक्षा कमी वार्षिक उत्पन्न असणाऱ्या व फी माफीचा अर्ज दोन प्रतीत भरून द्यावा लागेल. त्याचप्रमाणे शिष्यवृत्ती आवेदन पत्र भरून आवश्यक दाखल्यासह मुदतीच्या आत कार्यालयात जमा करावे (प्रवेशानंतर १५ दिवसांचे आत फी सवलतीचे अर्ज कार्यालयात सादर करावे.)
- १३) महाविद्यालयात प्रवेश निश्चित झाल्याबरोबर विद्यार्थी/विद्यार्थिनींना विद्यापीठ नामांकन पत्र वार्षिक शुल्क दिलेल्या मुदतीत भरावे लागेल.
- १४) प्रवेशाची अंतिम तिथी वर्ग ११ वी करिता शासकीय आदेशानुसार व पदवी अभ्यासक्रमाची गोंडवाना विद्यापीठाच्या आदेशानुसार राहिल.
- १५) महाविद्यालयात प्रवेश घेतेवेळी भरलेले शुल्क (फी) कोणत्याही सबबीवर परत मिळणार नाही. ज्या विद्यार्थी/विद्यार्थिनींना महाविद्यालयात प्रवेश नाकारला असेल त्यांना महाविद्यालयात जमा केलेली शुल्क (फी) प्रवेश नाकारल्याचे तारखेपासून तीन दिवसांचे आत परत करण्यात येईल.
- १६) प्रवेश नाकारण्याचा किंवा दिलेला प्रवेश रद्द करण्याचा तसेच विद्यार्थ्यांचे/विद्यार्थिनींचे नाव महाविद्यालयातून काढून टाकण्याचे संपूर्ण अधिकार प्राचार्यांना राहिल.
- १७) ज्या विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती ८०% पेक्षा कमी असेल अशा विद्यार्थ्यांकडून पूर्ण शिक्षण शुल्क घेतले जाईल.
- १८) आधार कार्ड व निवडणुक ओळखपत्र झेरॉक्स प्रत प्रवेश अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य राहिल.

नामांकनाबाबत सूचना :-

बी.ए.भाग २ व ३, बी.कॉम. भाग २ व ३ च्या विद्यार्थ्यांनी आवेदन पत्रासोबत वर्ग १० वा किंवा वर्ग १२ वा वर्गाची टी.सी. झेरॉक्स प्रत जोडणे व नामांकन क्रमांक लिहणे अनिवार्य आहे.

महाविद्यालयात प्रथम वर्षाला (बी.ए.-१, बी.कॉम.-१) प्रवेश घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांनी १ ऑगस्ट पर्यंत नामांकन फॉर्म भरून कार्यालयात सादर करणे अनिवार्य आहे. नामांकन फॉर्म न भरणे किंवा नामांकनाला उशीर होणे. याबाबत होणाऱ्या दंडा करिता सर्वस्वी विद्यार्थी जबाबदार राहिल. याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.

टीप :- ओ.बी.सी. वर्गातील विद्यार्थ्यांना महाराष्ट्र शासनाने सत्र २००३-२००४ पासून शिष्यवृत्ती सुरु केलेली आहे. त्यासाठी आपल्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना अर्ज करता येईल.

गुणवत्ताप्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी जाहीर करण्यात आलेली पारितोषिके

- ❖ बी.ए., बी.कॉम. अंत्यच्या परीक्षेत मेरिट येणाऱ्या विद्यार्थ्यांला विवेकानंद ज्ञानपीठ (कॉन्व्हेंट) वरोरा यांचेकडून २००१/- रु. रोख.
- ❖ बी.ए. अंत्यच्या इंग्रजी विषयामध्ये ७५% गुण मिळविणाऱ्या विद्यार्थ्यांला संस्थेकडून १००१/- रु. रोख.
- ❖ एम.पी.एस.सी. (M.P.S.C.) / यु.पी.एस.सी. (U.P.S.C.) या स्पर्धा परीक्षेत पास होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना संस्थेकडून ५०००/- रु.
- ❖ माजी प्राचार्य श्री. विठ्ठल मांडवकर, भद्रावती, जि. चंद्रपूर यांचेकडून स्वर्गीय बारूबाई मांडवकर यांचे स्मृतिप्रित्यर्थ आदर्श विद्यार्थ्यांला ५००/- रु. रोख.
- ❖ माजी विद्यार्थी संघटना सहयोग शुल्कातून बी.ए. भाग ३ व बी.कॉम. भाग ३ मधून प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांला प्रत्येकी ५०१/- रु. रोख.
- ❖ पालक संघटना सहयोग शुल्कातून बी.ए. भाग ३ व बी.कॉम. भाग ३ मधून प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यांला प्रत्येक २०१/- रु. रोख.
- ❖ भोयर मेटल्स भद्रावती यांचेकडून बी.कॉम. अंत्यमधून प्रथम आल्याबद्दल ५००/- रु. रोख .
- ❖ ग्रंथालय विभागातून Best User म्हणून प्रा. डॉ. एस. जी. आस्टूनकर यांचेकडून गौरवचिन्ह.
- ❖ वाणिज्य शाखेतून प्रथम श्रेणीत येणाऱ्या विद्यार्थ्यांला प्रा. डॉ. बी. बी. जांभुळकर यांचेकडून स्व. वामन जांभुळकर यांचे स्मृतिप्रित्यर्थ २००१/- रु. रोख.
- ❖ शारीरिक शिक्षण विभागातून उत्कृष्ट खेळाडू म्हणून स्व. प्रा. दिलीप पी. बोढाले यांचे स्मृतिप्रित्यर्थ श्रीमती तनुजा बोढाले यांचेकडून २००/- रु. रोख.
- ❖ अखिल भारतीय आंतर-विद्यापीठ (All India Inter-University) स्पर्धेत प्रथम/द्वितीय/तृतीय क्रमांक प्राप्त खेळाडूंना प्रा. संगिता आर. बांबोडे यांच्याकडून १०,०००/- रूपये रोख व ट्रॅक सुट.

- ❖ डॉ. रजनीताई हजारे, समाजसेविका, बल्लारपूर यांचेकडून कला विभागातून आदर्श विद्यार्थिनीला १००१/- रू. रोख.
- ❖ वाणिज्य शाखेतून सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला प्रा. डॉ. एस. बी. तेलंग यांचेकडून ५००/- रू. रोख.
- ❖ श्री. संतोष निंबाळकर कडून खो-खो या स्पर्धेत गोंडवाना विद्यापीठात निवड झालेल्या खेळाडूला २००/- रू. रोख.
- ❖ प्रा. धनराज आस्वले यांचेकडून बी.कॉम. अंत्य मधून प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला ३००१/- रू. तर बी.ए. अंत्य मधून प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला २००१/- रू. रोख.
- ❖ प्रा.संगिता आर. बांबोडे यांचेकडून क्रास कंट्री (१० किलोमीटर मुले व १० किलोमीटर मुली धावणे) या स्पर्धेत अखिल भारतीय आंतर-विद्यापीठात निवड झालेल्या खेळाडूला २०००/- रू. रोख.
- ❖ श्री. माधवराव कौरासे यांचेकडून आदर्श विद्यार्थ्याला ५००/- रू. रोख.
- ❖ श्री. पुरुषोत्तम मत्ते यांचेकडून आदर्श विद्यार्थिनीला ५००/- रू. रोख.
- ❖ श्री. गुलाबराव पाकमोडे यांचेकडून बी.कॉम. भाग-३ च्या Account या विषयामध्ये प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला ५००/- रू. रोख.
- ❖ एम.पी.एस.सी. (M.P.S.C.) / यु.पी.एस.सी. (U.P.S.C.) या स्पर्धा परीक्षेत निवड होऊन नोकरीत सेवा करणाऱ्याला मा. प्राचार्य डॉ. एन. जी. उमाटे यांच्याकडून रू. ११०००/- रोख पारितोषिक देण्यात येईल.
- ❖ प्रा. धनराज आस्वले यांचेकडून एम.ए. मराठी या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला १५०१/- रू. रोख.
- ❖ प्रा. धनराज आस्वले यांचेकडून एम.ए. अर्थशास्त्र या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला १५०१/- रू. रोख.
- ❖ प्रा. धनराज आस्वले यांचेकडून एम.ए. इतिहास या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला १५०१/- रू. रोख.
- ❖ प्रा. धनराज आस्वले यांचेकडून एम.ए. समाजशास्त्र या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला १५०१/- रू. रोख.

विवेकानंद कला व वाणिज्य महाविद्यालय, भद्रावती

बी.ए. भाग ३, बी.कॉम. भाग ३ च्या परीक्षेत प्रत्येक विषयामध्ये सर्वात जास्त गुण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांला संबंधित विषयाच्या प्राध्यापकांकडून रोख बक्षीस जाहीर केले आहे ते खालील प्रमाणे आहे.

क्र.	नाव	समृत्तिप्रित्यर्थ नाव	विषय	रोख रक्कम
१)	डॉ. एन. जी. उमाटे	स्व.गणपतराव उमाटे	कला विभाग प्रथम	५०९ रु.
२)	डॉ. एन. जी. उमाटे	स्व.गणपतराव उमाटे	वाणिज्य विभाग प्रथम	५०९ रु.
३)	प्रा. डॉ. व्ही. व्ही. टोंगे	स्व.विठ्ठलराव टोंगे	एफ.ए.(७५% च्या वर)	५०९ रु.
४)	प्रा. डॉ. यु. सी. घोसरे	स्व.चिंतामण घोसरे	भारतीय अर्थशास्त्र	५०९ रु.
५)	प्रा.डॉ. ज्योती पी.राखुंडे	-----	राज्यशास्त्र	५०९ रु.
६)	प्रा. डॉ. पी. बी. तितरे	-----	अर्थशास्त्र	५०९ रु.
७)	प्रा.डॉ.आर.जी.पारेलवार	-----	मराठी	५०९ रु.
८)	प्रा.डॉ.आर.जी.पारेलवार	-----	मराठी साहित्य	५०९ रु.
९)	डॉ. जी. एन. खामनकर	-----	इंग्रजी	५०९ रु.
१०)	प्रा.डॉ. जे. एन. काकडे	-----	इतिहास	५०९ रु.
११)	प्रा. ए. डब्ल्यु. ठाकरे	-----	समाजशास्त्र	५०९ रु.
१२)	प्रा. एम. बी. सावे	-----	इंग्रजी साहित्य	५०९ रु.
१३)	प्रा.कु.एस.आर.बांबोडे	-----	शारीरिक शिक्षण	५०९ रु.

विवेकानंद कनिष्ठ महाविद्यालय, भद्रावती

वर्ग ११ वी व वर्ग १२ वी च्या परीक्षेत प्रत्येक विषयामध्ये सर्वात जास्त गुण घेणाऱ्या विद्यार्थ्याला संबंधित विषयाच्या प्राध्यापकांकडून रोख बक्षीस जाहीर केले आहे ते खालील प्रमाणे आहे.

- १) प्रा. के. एन. कापगते, प्रा. आर. डी. मालेकर यांचेकडून वर्ग १२ वा (कला) विभागातून सर्वात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला ५०० रु. रोख.
- २) प्रा. डी. व्ही. बेलगावकर यांचेकडून वर्ग १ वा (हॉर्टिकल्चर) विभागातून सर्वात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला २०१ रु. रोख.
- ३) प्रा. एस. पी. खोके यांचेकडून वर्ग १२ वा (बँकिंग) विभागातून सर्वात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला २५१ रु. रोख.
- ४) प्रा. एस. व्ही. दाते, प्रा. आर. के. बैरम यांचेकडून वर्ग १२ वा (यंत्रशास्त्र) विभागातून सर्वात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला २०१ रु. रोख.
- ५) प्रा. ए. एस. बलकी यांचेकडून वर्ग ११ वा (बँकिंग) विभागातून सर्वात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला १५१ रु. रोख.
- ६) डॉ. एन. जी. उमाटे यांचेकडून वर्ग १२ वा (कला व एम.सी.व्ही.सी.) विभागातून सर्वात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला ५०१ रु. रोख.
- ७) डॉ. एन. जी. उमाटे यांचेकडून वर्ग १२ वा (आय.टी.) विभागातून सर्वात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला ५०० रु. रोख.
- ८) स्व. लहू पा. कुटेमाटे रा.पिपरी (देश.) यांचे स्मृती प्रित्यर्थ भा.उ.कुटेमाटे से.नि. मुख्याध्यापक यांचेकडून वर्ग १२ वीत तालुक्यातून प्रथम (कोणत्याही विषयात) येणाऱ्या विद्यार्थ्याला १००१ रु. पुरस्कार.
- ९) मा. संस्थाध्यक्ष यांच्या तर्फे विज्ञान शाखेत खालील प्रमाणे पारितोषिके जाहीर करण्यात आलेली आहेत.
 - * वर्ग १२ वी विज्ञान शाखेत प्रथम क्रमांकास रु. ३०००/- रोख.
 - * वर्ग १२ वी भौतिकशास्त्र (Physics) विषयात प्रथम क्रमांकास रु. २०००/- रोख तर द्वितीय क्रमांकास रु. १०००/- रोख.
 - * वर्ग १२ वी रसायनशास्त्र (Chemistry) विषयात प्रथम क्रमांकास रु. २०००/- रोख तर द्वितीय क्रमांकास रु. १०००/- रोख.
 - * वर्ग १२ वी जीवशास्त्र/वनस्पतीशास्त्र (Biology / Botany) विषयात प्रथम क्रमांकास रु. २०००/- रोख तर द्वितीय क्रमांकास रु. १०००/- रोख.
 - * वर्ग १२ वी गणित (Mathematics) विषयात प्रथम क्रमांकास रु. २०००/- रोख तर द्वितीय क्रमांकास रु. १०००/- रोख.

❖ पारितोषिक ❖

डॉ. प्र. कृ. शेलगावकर यांच्या तर्फे बापूजी पावडे स्मृतिप्रित्यर्थ देण्यात येणारे पारितोषिक महाविद्यालयातून वाणिज्य शाखेच्या अंत्य परीक्षेत प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्याला प्रदान करण्यात येईल.

**VIVEKANAND ART'S & COMMERCE MAHAVIDYALAYA, BHADRAWATI,
DIST. CHANDRAPUR
ABSTRACT OF ADMITTED STUDENTS FEES 2021-2022**

SR.No	PARTICULAR	SENIOR WINGS					
		ARTS			COMMERCE		
		B.A. I	B.A. II	B.A. III	B.COM I	B.COM II	B.COM III
1	ADMISSION FEE	25	0	0	25	0	0
2	TERM FEE	45	45	45	45	45	45
3	TUTION FEE	800	800	800	800	800	800
4	WORK SHOP FEE	0	0	0	0	0	0
	CLEARENCE TIME FEE RS.	870	845	845	870	845	845
5	LIBRARY FEE	100	100	100	100	100	100
6	IDENTITY CARDS FEE	25	25	25	25	25	25
7	GAME SPORT & GYMKHANA FEE	120	120	120	120	120	120
8	ENROLMENT FEE	125	0	0	125	0	0
9	UNIVERSITY ANNUAL FEE	125	125	125	125	125	125
10	STUDENTS MEDICAL FUND	5	5	5	5	5	5
11	STUDENTS WELFARE FUND	5	5	5	5	5	5
12	STUDENTS UNION FUND	5	5	5	5	5	5
13	UNIVERSITY GAME FEE	25	25	25	25	25	25
14	ASHWAMEDH FEE	30	30	30	30	30	30
15	STUDENTS AID FUND FEE	30	30	30	30	30	30
16	MEDICAL TEST FEE	20	20	20	20	20	20
17	PHYSICAL TEST FEE	20	20	20	20	20	20
18	EXTRA CURRICUL ACTIVITY	40	40	40	40	40	40
19	MAGAZINE FEE	100	100	100	100	100	100
20	DISASTER MANAGEMENT FUND FEE	10	10	10	10	10	10
21	E - SERVICE FEE	50	50	50	50	50	50
22	ENVIORNMENT STUDIES FEE	150	0	0	0	150	0
23	SELF FINANCED NSS UNIT FESS	10	10	10	10	10	10
	ADMISSION TIME FEE RS.	995	720	720	845	870	720
	GRAND TOTAL AMOUNT	1865	1565	1565	1715	1715	1565

SR. NO.	PARTICULAR	JUNIOR WING		HSCV WING	
		XI Th	XII Th	XI Th	XII Th
1	ADMISSION FEE	16	0	20	0
2	TERM FEE	32	36	40	50
3	TUTION FEE	160	180	200	250
4	WORK SHOP FEE	0	0	80	100
Total	COLLEGE FEE RS.				
5	LIBRARY FEE	25	25	25	25
6	IDENTITY CARDS FEE	25	25	25	25
	GRAND TOTAL AMOUNT	258	266	390	450

Note : 1) Students are Admitted in B.Com. I, II & III Selected the Subject (Information Technology)
Balance fees have to pay before clearance.
2) Students have to pay the fees accordingly there is Changes in the fees Structure by the Govt.
3) Students are Admitted in B.Com. I, II & III & Selected the Subject (Information Technology) to pay
Additional Charged fee Part I Rs.2000/-, II Rs.2000/- & III Rs.2000/-
प्रती वर्ष २०००/- रु. राहिल.
4) स्कॉलरशिप घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी बँक ऑफ इंडिया, भद्रावती येथे बँकेत खाते काढणे आवश्यक आहे. याकरिता कार्यालयाशी संपर्क साधावा.
संदर्भ :- विद्यापीठ अधिसूचना पत्र गोविग/विद्या/शि.शु./७६/२०१७ दि. २९/०४/२०१७
टीप :- १) IT ला प्रवेश घेतांना १०००/- रु. (एक हजार) व दिपावली सुटीनंतर १०००/- रु. (एक हजार) प्रवेश फी प्रती वर्ष २०००/- रु. प्रवेश
फी देणे अनिवार्य राहिल. २) शासन व विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार फी मध्ये बदल झाल्यास त्या प्रमाणे विद्यार्थ्यांना फी घावी लागेल.
३) सत्र २०२१ - २०२२ करिता इंद्रधनुष्य, आव्हान, आविष्कार, विद्यार्थी कल्याण निधी, विद्यार्थी वैद्यकीय मदत शुल्क, विद्यार्थी संघ शुल्क,
वैद्यकीय तपासणी अर्ज शुल्क, आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क १०० टक्के तसेच प्रयोगशाळा शुल्क, ग्रंथालय शुल्क, पर्यावरण शुल्क ५० टक्के माफ करण्यात येत
आहे.

**VIVEKANAND ART'S & COMMERCE MAHAVIDYALAYA, BHADRAWATI,
DIST. CHANDRAPUR
ABSTRACT OF ADMITTED STUDENTS FEES 2021-2022**

Sr. No.	Particulars	SENIOR WING PG					
		B.C.C.A. I	B.C.C.A. II	B.C.C.A. III	B.B.A. I	B.B.A. II	B.B.A. III
01.	Admission Fee	100	00	00	100	00	00
02.	Term Fee	00	00	00	00	00	00
03.	Tution Fee	7408	7408	7408	7408	7408	7408
	CLEARENCE TIME FEE Rs.	7508	7408	7408	7508	7408	7408
04.	Library Fee	300	300	300	300	300	300
05.	Identity Cards Fee	25	25	25	25	25	25
06.	Game & Sport Fee	300	300	300	300	300	300
07.	Enrolment Fee	125	00	00	125	00	00
08.	University Annualy Fee	125	125	125	125	125	125
09.	Students Medical Fund	05	05	05	05	05	05
10.	Students Welfare Fund	05	05	05	05	05	05
11.	Students Union Fund	05	05	05	05	05	05
12.	University Game Fee	25	25	25	25	25	25
13.	Ashwamedh Fee	30	30	30	30	30	30
14.	Students Aid Fund Fee	100	100	100	100	100	100
15.	Medical Test Fee	30	30	30	30	30	30
16.	Physical Test Fee	30	30	30	30	30	30
17.	Extra curricular Activity	150	150	150	150	150	150
18.	Magazine Fee	100	100	100	100	100	100
19.	Disaster Management Fund Fee	10	10	10	10	10	10
20.	E-Service Fee	50	50	50	50	50	50
21.	Enviornment Studies Fee	00	150	00	00	150	00
22.	Computer Lab Fee	9257	9257	9257	3091	3091	3091
23.	Project Dissertation Fee	00	00	2000	00	00	2000
24.	Development Fee	600	600	600	600	600	600
25.	Maintenance Fee	320	320	320	320	320	320
26.	Self Finaced NSS Unit Fess	10	10	10	10	10	10
	Admission Time Fee Rs.	11602	11627	13477	5436	5461	7311
	Grand Total Amount	19110	19035	20885	12944	12869	14719

Note : 1) Balance fees have to pay before clearance.

2) Students have to pay the fees accordingly there is Changes in the fees Structure by the Govt.

3) स्कॉलरशिप घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी बँक ऑफ इंडिया, भद्रावती येथे बँकेत खाते काढणे आवश्यक आहे. याकरिता कार्यालयाशी संपर्क साधावा.
सूचना : व्यावसायिक व विनाअनुदानित अभ्यासक्रमासाठी शासनाने शिष्यवृत्ती मंजूर न केल्यास विद्यार्थ्यांना संपूर्ण फी भरावी लागेल.

टीप:- १) शासन व विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार फी मध्ये बदल झाल्यास त्याप्रमाणे विद्यार्थ्यांना फी द्यावी लागेल.

२) सत्र २०२१ - २०२२ करिता इंद्रधनुष्य, आव्हान, आविष्कार, विद्यार्थी कल्याण निधी, विद्यार्थी वैद्यकीय मदत शुल्क, विद्यार्थी संघ शुल्क, वैद्यकीय तपासणी अर्ज शुल्क, आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क १०० टक्के तसेच प्रयोगशाळा शुल्क, ग्रंथालय शुल्क, पर्यावरण शुल्क ५० टक्के माफ करण्यात येत आहे.

❖ सूचना ❖

सर्व विद्यार्थ्यांना/प्रवेशार्थी विद्यार्थ्यांना सुचित करण्यात येते की, गोंडवाना विद्यापीठाने नामांकन व परीक्षा फार्म भरणे हे ऑनलाईन केले असल्यामुळे विद्यापीठाने निर्धारित केलेल्या कालावधीत विद्यार्थ्यांनी नामांकन व परीक्षा फार्म भरणे अनिवार्य राहिल. त्यात काही चुका झाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी विद्यार्थ्यांची राहिल. तसेच शासनाच्या निर्देशानुसार स्कॉलरशिप फार्म हे सुध्दा ऑनलाईन भरावयाचे आहेत. दिलेल्या तारखेच्या आत फार्म भरणे अनिवार्य आहे. फार्म स्वतः विद्यार्थ्यांने भरावयाचे असून त्यातील माहिती ही खरी असावी चुकीची माहिती दिल्याने स्कॉलरशिप (शिष्यवृत्ती) फार्म रद्द झाल्यास विद्यार्थ्यांना पूर्ण प्रवेश फी ही परीक्षापत्र (Exam Hall Ticket) मिळण्यापूर्वी भरावे लागेल.

प्रवेश घेतांना विषय निवडीबाबत सूचना

बी.ए. व बी.कॉम भाग १ ला प्रवेश घेतांना योग्य विचार करून विद्यार्थ्यांनी आपणांस पाहिजे असलेल्या विषयाची निवड करावी. प्रवेशाचे वेळी जे विषय घेतले असेल तेच त्यांचे विषय कायम राहतील. प्रवेश घेतल्यानंतर जर विद्यार्थ्यांना विषय बदलावयाचे असल्यास प्रथम प्राचार्यांकडे अर्ज सादर करावा. याकरिता प्रती विषय रू. १००/- याप्रमाणे विषय बदल फी प्रथम महाविद्यालयात जमा करावी लागेल. त्यानंतरच विषय बदलविण्याची कार्यवाही करण्यात येईल. तरी विद्यार्थ्यांना विषय बदल करावयाचे असल्यास नामांकनापूर्वी करावे.

परंतु नामांकन फॉर्म सादर केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना विषय बदल करता येणार नाही. यानंतरही विषय बदल करावयाचे असल्यास गोंडवाना विद्यापीठ जेवढी फी आकारेल तेवढी फी विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयात जमा करावी लागेल. जर विद्यापीठाने विषय बदल करण्यास नकार दिल्यास नामांकन फॉर्म सादर केल्यानंतर विषय बदल करता येणार नाही.

तरी विद्यार्थ्यांनी बी.ए. व बी.कॉम. भाग १ ला प्रवेश घेतांना योग्य विचार करून त्यांना घ्यावयाच्या विषयाची निवड करावी. विद्यार्थ्यांनी एकदा जे विषय घेतले, तेच विषयी तीनही वर्षे कायम राहतील. त्यात बदल होणार नाही. तरी सर्व विद्यार्थ्यांनी याची नोंद घ्यावी.

❖ विशेष सूचना ❖

- १) पदवी महाविद्यालयाची शिक्षण शुल्क रक्कम ८०० रु., टर्म फी ४५ रु. व ॲडमिशन फी २५ रु. राहिल. (फक्त प्रथम प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरिता) हे शुल्क ज्या विद्यार्थ्यांना फी ची कोणतीही सवलत नाही अशा विद्यार्थ्यांना भरावी लागेल. इ.बी.सी., शिष्यवृत्ती व इतर सवलत घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना भरावी लागणार नाही. शासनाच्या आदेशानुसार शिक्षण शुल्काची रक्कम वाढल्यास वाढीव रक्कम लागेल.
- २) इतर विद्यापीठातून गोंडवाना विद्यापीठाशी संलग्न महाविद्यालयात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना २०० रु. स्थलांतर शुल्क (Migration Fee) द्यावी लागेल.
- ३) महाविद्यालयात विद्यार्थिनीकरिता वसतीगृहाची व्यवस्था केली आहे.
- ४) एखादा विद्यार्थी शैक्षणिक सत्राच्या मध्यात महाविद्यालय सोडून जात असेल तर त्या विद्यार्थ्याला संपुर्ण शैक्षणिक सत्राची एकूण फी व इतर देयक रक्कम द्यावी लागेल.
- ५) एकदा प्रवेश घेतेवेळी भरलेली फी महाविद्यालय सोडून गेल्यास परत मिळणार नाही.
- ६) गोंडवाना विद्यापीठ परिपत्रकानुसार खेळ व जिमखाना फी ही विद्यार्थ्यांच्या क्रीडा साहित्य व क्रीडा सप्ताहावर तसेच क्रीडा स्पर्धाकाच्या विविध स्पर्धेतील सहभागावर खर्च करण्यात येईल.
- ७) सेमीस्टर परीक्षा पध्दतीत ८० गुण विषयाच्या थैयरी पेपर करिता, तर २० गुण असेसमेंटचे आहे. महाविद्यालयातील उपस्थितीवर ५ गुण, घटक चाचणीवर ५ गुण, गृहपाठावर ५ गुण, गटचर्चा व चर्चासत्रावर ५ गुण त्याकरिता महाविद्यालयात प्रवेश प्रक्रिया निश्चित झाल्यावर महाविद्यालयातून १० दिवसांच्या आत वहा प्राप्ति करून घ्याव्या. व सेमीस्टर परीक्षेचे प्रवेश पत्र प्राप्त करण्याआधी संबंधित विषयाच्या प्राध्यापकांकडे गृहपाठ वहा जमा कराव्या. जे विद्यार्थी गृहपाठ वहा देणार नाही त्याला त्या विषयाच्या असेसमेंटचे गुण प्राप्त होणार नाही.

टीप :- घटक चाचणी, गटचर्चा व गृहपाठ या तिन्ही घटकांचा उल्लेख असेसमेंट वहीमध्ये येणे अनिवार्य आहे. असेसमेंट वहीतील कोणताही कागद फाडू नये याची नोंद घ्यावी.

❖ विद्यापीठ परीक्षा शुल्क ❖

विद्यापीठ परीक्षेचे आवेदन पत्र भरतांना विद्यापीठाने निर्धारित केलेले परीक्षा शुल्क प्रत्येक विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयात भरावे लागेल. विद्यापीठाचे निर्देशानुसार या शुल्कात वेळोवेळी बदल होऊ शकेल. हे शुल्क भरतांना विद्यार्थ्यांकडे असलेल्या महाविद्यालय शुल्काची संपूर्ण थकीत बाकी द्यावी लागेल.

❖ शुल्क सवलत ❖

- १) ज्या विद्यार्थ्यांच्या वडीलांचे किंवा पालकांचे वार्षिक उत्पन्न १,००,००० रु. च्या आत आहे. मात्र यासाठी ठराविक मुदतीच्या आत फी माफीचा अर्ज आवश्यक दाखल्यासह सादर करावा लागेल.
- २) अनुसूचित जाती/जमाती, भटक्या जाती, विमुक्त जमाती, विशेष मागासवर्ग (SBC) इतर मागासवर्ग (OBC) विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज दाखल करता येईल. अपंग विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचा अर्ज सादर करता येईल. तसेच महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना कोणत्याही एकाच सवलतीचा लाभ घेता येईल.
- ३) विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती व सवलती या विषयी महाविद्यालयाच्या कार्यालयात चौकशी करावी. तसेच नोटीस बोर्डवर सूचना प्रसिध्द करण्यात येईल याची सर्व विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
- ४) विद्यार्थ्यांची अभ्यासातील प्रगती समाधानकारक नसल्यास, अनियमित उपस्थिती, गैरवर्तन या कारणामुळे विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती मध्येच बंद होईल. व शुल्क सवलतीचा अर्ज दिलेल्या मुदतीचे आत सादर केला नाही किंवा अर्जात त्रुटी आढळल्यास किंवा योग्य प्रमाणपत्राचे अभावी नामंजूर झाल्यास विद्यार्थ्यांना पूर्ण फी द्यावी लागेल.
- ५) अल्पसंख्यांक म्हणजे बौध्द, ख्रिश्चन, मुस्लीम, शिख, पारशी, जैन यांना गुणवत्ता धारक शिष्यवृत्ती अर्ज सादर करता येईल.

❖ कनिष्ठ महाविद्यालय ❖

वर्ग ११ वी मधून वर्ग १२ वी च्या प्रवेशासंबंधी माहिती

इयत्ता ११ वी चे अभ्यासक्रम वर्ग दोन सत्रात विभागलेले राहिल. प्रथम सत्र जून ते ऑक्टोबर व द्वितीय सत्र नोव्हेंबर ते एप्रिल असे राहिल. प्रथम सत्रामध्ये एक घटक चाचणी परीक्षा, द्वितीय सत्रामध्ये एक घटक चाचणी परीक्षा व सत्रांत परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे.

विद्यार्थ्यांची वर्गातील उपस्थिती, गृहपाठ व व्यावसायिक अभ्यासक्रम निवडणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक भेटी यांचा एकत्र विचार करून विद्यार्थ्यांला इयत्ता १२ वीत प्रवेश देण्यात येईल.

इतर आवश्यक माहिती

महाविद्यालयात प्रत्येक विषयाची स्वतंत्र हजेरी घेण्यात येईल. विद्यार्थ्यांची त्याला असलेल्या प्रत्येक अभ्यास विषयातील उपस्थिती ८०% असणे आवश्यक आहे. आपल्या अनुपस्थिती बदल प्राचार्याची अनुमती आवश्यक आहे. सतत १५ दिवस परवानगी शिवाय गैरहजर राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे नाव हजेरी पटावरून काढून टाकण्यात येईल व त्यानंतर त्याला परीक्षेत बसता येणार नाही. तसेच संयुक्तिक कारणाशिवाय वर्गात अनुपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दंड आकारण्यात येईल.

❖ ओळख पत्र :-

महाविद्यालयात प्रवेश मिळाल्यानंतर विद्यार्थ्यांना ओळखपत्र देण्यात येईल. ग्रंथालयात, शिष्यवृत्तीची रक्कम घेतांना व महाविद्यालयाचे सर्व कार्यक्रमाचे वेळी प्रवेश घेण्यासाठी हे ओळखपत्र सोबत ठेवणे आवश्यक आहे. ओळखपत्राशिवाय वर्गात प्रवेश दिला जाणार नाही. ओळखपत्र हरविल्यास २० रु. शुल्क भरून नवीन ओळखपत्र प्राप्त करून घेता येईल.

❖ परीक्षा :-

सर्व विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयात घेतल्या जाणाऱ्या अंतर्गत व विद्यापीठाच्या परीक्षेस उपस्थित राहणे अनिवार्य आहे. शासकीय सवलती आणि विद्यापीठ परीक्षेत बसण्याची पात्रता ही विद्यार्थ्यांना अभ्यासातील प्रगती, वर्गातील उपस्थिती, एन.एस.एस. मधील उपस्थिती एकंदरीत समाधानकारक वागणूक यावर अवलंबून राहिल. परीक्षेत अनुपस्थित असलेल्या विद्यार्थ्यांना प्रती पेपर दंड आकारण्यात येईल.

❖ आरक्षण :-

महाराष्ट्र शासन व गोंडवाना विद्यापीठाच्या आदेशानुसार महाविद्यालयात प्रवेश S.C./S.T./N.T/V.J./S.B.C./O.B.C. या विद्यार्थ्यांकरीता आरक्षित राहतील. या शिवाय जिल्हा व राज्य स्तरावर क्रीडा स्पर्धेत भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकरीता २% जागा आरक्षित राहिल.

महाविद्यालयाचे विस्तार कार्य

❖ ग्रंथालय :-

- * महाविद्यालयात समृद्ध ग्रंथालय असून यामध्ये अनेक विषयाचे ग्रंथ उपलब्ध आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्याला वार्षिक ७५ रु. ग्रंथालय शुल्क भरल्यास एक ग्रंथ सभासद पत्र (लायब्ररी कार्ड) मिळेल.
- * एकावेळी एकच पुस्तक मिळेल. दिलेल्या मुदतीत पुस्तक परत करावे लागेल. पुस्तक उशिरा परत केल्यास मुदतीनंतर प्रती दिवस १ रु. प्रमाणे दंड आकारण्यात येईल व सर्व पुस्तकावर ग्रंथपालाचे नियंत्रण राहील. नेमून दिलेल्या दिवशीच ग्रंथाची देवाण-घेवाण चालू राहील.
- * प्राविण्य प्राप्त विद्यार्थ्यांना व अपंग विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सत्राकरिता क्रमिक पुस्तकांचा संच देण्यात येईल.
- * ग्रंथालयात स्वतंत्र वाचन कक्ष उपलब्ध आहे.
- * महाविद्यालयीन विद्यार्थी-विद्यार्थिनींना मोफत वाय-फाय उपलब्ध आहे.

❖ लोकसंख्या शिक्षण मंडळ :-

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोलीच्या निरंतर व प्रौढ शिक्षण विस्तार विभागाच्या अंतर्गत महाविद्यालयात लोकसंख्या शिक्षण मंडळ स्थापन करण्यात आले आहे.

❖ या मंडळाची उद्दिष्टे :-

- अ) महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना लोकसंख्या वाढीच्या गतिमानतेची जाणीव करून देऊन त्यांना वाढत्या लोकसंख्येमुळे निर्माण झालेल्या समस्यांची माहिती देणे.
- ब) विद्यार्थ्यांना देशाच्या लोकसंख्याविषयक धोरणांची माहिती करून देणे. तसेच लोकसंख्या कार्यक्रमाची माहिती देऊन त्यांच्यामध्ये लहान कुटुंबाच्या संकल्पनेविषयी आवड निर्माण करणे.
- क) महाविद्यालया भोवतीच्या परिसरातील जनसमुदायाला वाढत्या लोकसंख्येमुळे कुटुंबावर आणि देशावर होणाऱ्या परिणामाविषयी माहिती देणे. या मंडळात सहभागी विद्यार्थी वर्षभरात आयोजित विविध कार्यक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग घेतात. या कार्यावर आधारित विद्यार्थ्यांला १० पैकी प्रोत्साहनपर गुणांची तरतूद आहे. मंडळात सहभागी विद्यार्थ्यांना ०३ गुण तर प्रोजेक्ट तयार करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना ०७ पैकी प्रोजेक्टनुसार गुण मिळतात.

❖ अंतर्गत तक्रार निवारण समिती ❖

महाविद्यालय परिसरात महिला कर्मचारी, विद्यार्थिनी यांच्या लैंगिक छळास प्रतिबंध व लैंगिक छळ, घटना यांच्याशी संबंधित तक्रारींचे निवारण व्हावे यासाठी 'कामाच्या ठिकाणी महिलांचा लैंगिक छळ (प्रतिबंध मनाई आणि तक्रार निवारण) कायदा २०१३' नुसार 'अंतर्गत तक्रार निवारण समिती' स्थापन करण्यात आली आहे. या समितीद्वारा महाविद्यालय परिसरात महिला कर्मचारी विद्यार्थिनी यांना निर्भय, स्वतंत्र, निकोप वातावरण प्राप्त होईल याकडे कटाक्षाने लक्ष दिले जाते. त्यादृष्टीने आवश्यक त्या सर्व सुविधा महाविद्यालयात उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत. कोणत्याही प्रकारच्या लैंगिक छळ किंवा पिळवणूकीची तक्रार प्राप्त झाल्यास त्यावर तातडीने कार्यवाही केली जाते. त्यामुळे महिलांना महाविद्यालयात सुरक्षित वातावरण प्राप्त झाले आहे.

❖ विवेकानंद महिला वसतिगृह ❖

१) महिला वसतिगृहामध्ये एकूण ३८ बेडची व्यवस्था केलेली आहे. (स्वतंत्र व प्रशस्त सिंगल सिटर, टू सिटर, थ्री सिटर) २) स्वतंत्र वाचनकक्ष, प्रसाधनगृहाची व्यवस्था.

टीप :- महिला वसतिगृहाकरिता अधिक माहितीसाठी प्रा. कु. एस. आर. बांबोडे यांचेशी संपर्क करावा.

❖ पर्यावरण व वृक्षसंवर्धन मंडळ ❖

विद्यार्थ्यांना पर्यावरण व वृक्षसंवर्धन विषयाची माहिती देऊन त्यांना कार्यप्रवण करण्याच्या उद्देशाने महाविद्यालयात पर्यावरण व वृक्षसंवर्धन विभागाची स्थापना करण्यात आली आहे.

मंडळाची उद्दिष्ट्ये :-

अ) वृक्षारोपण कार्यक्रमाचे आयोजन करणे. ब) वृक्षारोपण व वृक्षसंवर्धनाकरीता जनजागृती करणे. क) पर्यावरणासंबंधी विविध स्पर्धा व परिसंवादाचे आयोजन करणे. ड) प्लास्टीक पिशव्या निर्मुलन कार्यक्रम राबविणे. वरील उद्दिष्ट्ये लक्षात घेऊन विद्यार्थ्यांना कार्यक्रमात सहभागी करून घेतल्या जाते.

सांस्कृतिक विभाग :-

महाविद्यालयात शैक्षणिक गुणवत्तेबरोबरच विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेल्या सुप्त कलागुणांना वाव देऊन त्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासात भर घालण्याच्या उद्देशाने दरवर्षी सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन केल्या जाते. विविध दिनविशेषाच्या निमित्ताने थोरांचे विचार विद्यार्थ्यांनी आत्मसात करावे हा हेतू या कार्यक्रमासाठी असतो. तसेच संगीत स्पर्धा, वादविवाद स्पर्धा, निबंध स्पर्धा, परिसंवाद स्पर्धा, एकांकिका स्पर्धा, चित्रकला स्पर्धा इ. घटकावर आधारित कार्यक्रमाचे आयोजन करून विद्यार्थ्यांच्या सुप्तगुणांना चालना दिल्या जाते.

महाविद्यालयीन विशेषांक :-

दरवर्षी महाविद्यालयाचे वार्षिकांक 'विवेक' प्रकाशित होते. वर्षभराचे वेगवेगळ्या मंडळाच्या कार्याचे इतिवृत्तही प्रकाशित होत असते. याच बरोबर त्यात मराठी, हिंदी, इंग्रजी भाषेतील लेख, कविता, कथा, ललित निबंध, नाटक, लोकगीते प्रकाशित केले जातात. यासाठी विद्यार्थ्यांनी संबंधित प्राध्यापकाशी संपर्क साधून आपले साहित्य त्यांच्याकडे जमा करावे.

विद्यार्थी दत्तक योजना

बी.पी.एल. धारक पाल्यांच्या मुलांना उच्च शिक्षण घेता यावे. यासाठी महाविद्यालयाने विद्यार्थी दत्तक योजना सुरु केली आहे. विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक समस्या, कौटुंबिक समस्या, आर्थिक समस्या सोडवण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयामध्ये विद्यार्थी दत्तक योजना सुरु करण्यात आली आहे.

❖ पालक संपर्क विभाग ❖

महाविद्यालयाच्या विकासाच्या दृष्टीने पालक वर्गाशी संपर्क साधून त्यांच्याशी चर्चा करण्याच्या दृष्टिकोनातून पालक संपर्क विभागाची स्थापना करण्यात आली. यामध्ये पालक वर्गाच्या अपेक्षा आणि अडचणीही लक्षात घेतल्या जात असतात. शिक्षक आणि पालक यांच्या भेटीगाठी मेळाव्यांच्या निमित्तानी होत असतात. पालक आणि शिक्षक यांच्यातील चर्चा विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाच्या दृष्टीने होत असते.

❖ राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग (N.S.S.) ❖

मुला-मुलींच्या कर्तृत्वाला वाव मिळण्यासाठी व ग्रामीण भागातील सामुदायिक जीवनाशी एकरूप होऊन त्याच्या सोबत काम करून श्रमाची प्रतिष्ठा वाढविण्यासाठी, राष्ट्रसेवेच्या कार्यात सहभागी होण्यासाठी ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांना राष्ट्रीय सेवा योजनांचे महत्त्व कळावे म्हणून राष्ट्रीय सेवा योजनेचे दोन विभाग केले आहे. १) नियमित कार्यक्रम २) विशेष शिबिर.

- १) नियमित कार्यक्रमांमध्ये श्रमदान, सांस्कृतिक कार्यक्रम, वेगवेगळ्या दिनविशेषाच्या निमित्ताने कार्यक्रम, सामाजिक प्रबोधनातून पथनाट्य सादर केल्या जाते.
- २) विशेष शिबिराच्या माध्यमातून राष्ट्रीय सेवा योजना वार्षिक विशेष शिबिराचे आयोजन केल्या जाते. या शिबिराद्वारे जलसंवर्धन, भुसंधारण, पशुसंवर्धन, वृक्षसंवर्धन, पर्यावरण संरक्षण, ग्रामीण आरोग्य, स्वच्छता अभियान, साक्षरता अभियान, महिला सबलीकरण, बालविकास, लोकसंख्या शिक्षण, अंधश्रध्दा निर्मुलन, व्यसनमुक्ती, व्यवसाय विषयक मार्गदर्शन इ. कार्यक्रमातून समाजप्रबोधन करण्यात येते. यासाठी विद्यार्थ्यांला विद्यापीठाकडून १० गुण प्राप्त होते, त्याची गुण विभागणी पुढील प्रमाणे : नियमित कार्यक्रम ०३ गुण, विशेष शिबिर ०३ गुण, विद्यापीठ शिबिर ०४ गुण, अशाप्रकारे विद्यार्थ्यांला त्यांच्या कार्यानुसार १० पैकी गुण मिळत असतात.

टीप :- प्रत्येक विद्यार्थ्यांला राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग किंवा लोकसंख्या शिक्षण विभाग यामध्ये भाग घेणे अनिवार्य आहे. तसेच शिबिरात सहभागी व्हावे लागेल.

शारीरिक शिक्षण व क्रीडा विभाग

सर्व विद्यार्थ्यांना शारीरिक शिक्षण अनिवार्य आहे. शारीरिक शिक्षणासोबत सर्व देशी व विदेशी खेळाचे मार्गदर्शन केले जाते. नियमित सराव करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना विद्यापीठ किंवा शासनाच्या विविध स्पर्धेत भाग घेता येतो. त्या संदर्भात विद्यार्थ्यांना (Credit Marks) विशेष गुण मिळत असतात.

१) आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धा	-	१० गुण
२) आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धेत प्राविण्य प्राप्त	-	१५ गुण
३) आंतर विद्यापीठ स्पर्धा	-	२५ गुण

असे एकूण क्रीडा विभागातील खेळांच्या स्वरूपा नुसार २५ पैकी गुण दिल्या जाते.

❖ वैद्यकीय तपासणी ❖

विद्यापीठ नियमानुसार दरवर्षी प्रत्येक विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय चाचणी होणे आवश्यक आहे. वैद्यकीय चाचणी ही मोफत होत असतात. या चाचणी मध्ये प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या आजाराची माहिती घेत असतात. त्यामुळे दरवर्षी प्रत्येक विद्यार्थ्यांने मोफत वैद्यकीय चाचणीचा लाभ घ्यावा. मुलींची वैद्यकीय तपासणी डॉ. माला प्रेमचंद तर मुलांची वैद्यकीय तपासणी डॉ. आनंद निते करित असतात. या चाचणीमध्ये गैरहजर असणाऱ्या विद्यार्थ्यांवर दंडात्मक कार्यवाही करण्यात येते.

❖ शारीरिक कार्यक्षमता चाचणी ❖

विद्यापीठ आदेशानुसार दरवर्षी प्रत्येक विद्यार्थ्यांची शारीरिक कार्यक्षमता चाचणी घेण्यात येते. या चाचणी परीक्षेत अ आणि ब असे ग्रेड असतात. जे विद्यार्थी या चाचणी परीक्षेत सर्वोत्कृष्ट उतरतात त्यांना अ ग्रेड तर साधारण प्राविण्य मिळविणाऱ्याला ब ग्रेड मिळत असतात. यासाठी शारीरिक कार्यक्षमता चाचणीचे ग्रेडनुसार विद्यापीठाकडून प्रमाणपत्र दिल्या जाते. शरीर सुदृढ ठेवण्यासाठी या चाचणीचा उपयोग होत असतो. त्यासाठी प्रत्येकाला ही चाचणी देणे अनिवार्य आहे. जे विद्यार्थी या चाचणीला गैरहजर राहिल त्यांच्यावर दंडात्मक कार्यवाही करण्यात येते.

व्यवसाय मार्गदर्शन विभाग

या विभागाद्वारे विद्यार्थ्यांना रोजगार विषयक मार्गदर्शन केल्या जाते. स्पर्धात्मक परीक्षा, नोकरी विषयक माहिती, विविध कार्यक्रमाद्वारे व्यवसाय विषयक मार्गदर्शन केल्या जाते. दिनविशेषच्या निमित्ताने स्पर्धात्मक परीक्षा, निबंध स्पर्धेचे आयोजन केले जाते. याद्वारे विद्यार्थ्यांची एम.पी.एस.सी. च्या स्पर्धात्मक परीक्षेची तयारी होत असते. यासाठी संबंधित प्राध्यापकांशी विद्यार्थ्यांनी संपर्क करावा.

❖ मुक्त विद्यापीठ अभ्यास केंद्र ❖

सत्र १९९७-९८ पासून मुक्त विद्यापीठाचे अभ्यास केंद्र सुरु करण्यात आले आहे. ज्यांना आर्थिक अडचणीमुळे पदवी शिक्षण घेता आले नाही अशा दहावी नापास / पास, बारावी नापास / पास विद्यार्थ्यांना या विद्यापीठातून कला व वाणिज्य शाखेमध्ये पदवी प्राप्त करता येते. या पदवी प्रमाणपत्राला इतर विद्यापीठाप्रमाणे समकक्ष म्हणून मान्यता मिळालेली आहे. यासाठी अधिक माहिती करिता प्रा. पी. बी. तितरे (केंद्र संयोजक) यांचेशी संपर्क करावा.

❖ विद्यार्थ्यांना महत्त्वाच्या सूचना ❖

१) विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयात शिस्तीचे काटेकोरपणे पालन करावे, त्यांनी महाविद्यालयाचे अधिकारी, प्राध्यापक वर्ग, कर्मचारी वर्ग यांच्याशी आदरपूर्वक व सभ्यतेची वागणूक ठेवावी. २) महाविद्यालयाची मालमत्ता विद्यार्थ्यांनी काळजीपूर्वक वापरावी, मालमत्तेची हानी करणे हा दखलपात्र गुन्हा आहे. तसेच महाविद्यालयाच्या मालमत्तेचे नुकसान झाल्यास त्या नुकसानीच्या तिप्पट नुकसान भरपाई त्या विद्यार्थ्यांकडून किंवा त्या विद्यार्थ्यांचे नाव माहित न झाल्यास संपूर्ण वर्गाकडून वसूल करण्यात येईल. ३) महाविद्यालयातर्फे आयोजित विविध कार्यक्रमात व उपक्रमात सर्व विद्यार्थ्यांनी उपस्थित राहणे अनिवार्य राहिल. ४) महत्त्वाच्या सूचना या सूचना फलकावर लावल्या जाईल. विद्यार्थ्यांनी दररोज सूचना फलक पाहून आपल्या अडीअडचणीचे निराकरण संबंधितांकडून करून घ्यावे. ५) विद्यार्थ्यांनी तास सुरु होण्यापूर्वी वर्गात उपस्थित असावे. जेव्हा तास नसेल तेव्हा महाविद्यालयाच्या व्हाड्यांत किंवा परिसरात फिरून इतर वर्गाला व्यत्यय आणू नये. ६) महाविद्यालयात निर्धारित केलेल्या ठिकाणी आपली वाहने ठेवावी. इतरत्र वाहन ठेवल्यास सदर विद्यार्थी कारवाईस पात्र ठरेल. ७) प्राचार्यांच्या पूर्व परवानगीशिवाय महाविद्यालयाच्या परिसरात सभा, संमेलने किंवा इतर कोणताही कार्यक्रम घेता येणार नाही.

८) विद्यार्थ्यांनी एकदा निवडलेला विषय बदलविता येणार नाही याची प्रवेशितांनी दक्षता घ्यावी.
 ९) महाविद्यालयास प्रवेश घेण्यापूर्वी गुणपत्रिका, शाळा सोडल्याचा दाखला इ. च्या पुरेशा झेरॉक्स प्रती विद्यार्थ्यांनी स्वतःजवळ काढून ठेवाव्या. महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर कार्यालयातून झेरॉक्स प्रती किंवा मूळ प्रमाणपत्र मिळणार नाही. १०) महाविद्यालयीन शिस्तीचे पालन न करणे, महाविद्यालयाच्या मालमत्तेस नुकसान पोहचविणे, असभ्य वर्तन करणे इ. बाबीकरिता विद्यार्थ्यांला महाविद्यालयाकडून काढून टाकण्याचा अधिकार प्राचार्यांना आहे. या बाबतीत प्राचार्यांचा निर्णय अंतिम स्वरूपाचा व सर्व विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक राहिल. ११) महाविद्यालयातील कोणत्याही विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाच्या परिसरात किंवा वर्गात पान, तंबाखू, गुटखा, खर्चा खाऊ नये. तसे आढळल्यास त्या विद्यार्थ्यांवर २०० रु. दंड आकारण्यात येईल. १२) महाविद्यालयात काहीही कारण नसतांना टोपी (कॅप) घालून येणे किंवा फॅशन म्हणून टोपी घालण्यास मनाई आहे. १३) विद्यार्थ्यांना वर्गामध्ये मोबाईल फोन घेऊन येता येणार नाही किंवा महाविद्यालय परिसरात मोबाईल बाळगता येणार नाही. १४) रॅगिंग प्रतिबंध कायद्याअंतर्गत विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेतेवेळी रॅगिंग न करण्यासंदर्भात प्रतिज्ञापत्र भरून देणे अनिवार्य राहिल.

वाहतूक परवाना विषयी सूचना

- १) महाविद्यालयाच्या परिसरात विद्यार्थी / विद्यार्थिनीने विना परवाना दुचाकी वाहन पार्किंग करू नये.
- २) कनिष्ठ व वरिष्ठ महाविद्यालयातील १८ वर्षाखालील विद्यार्थ्यांनी दुचाकी वाहनाचा वापर करू नये.
- ३) महाविद्यालयाच्या परिसरात जे विद्यार्थी विना परवाना दुचाकी वाहन पार्किंग करणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे वाहन जप्त करून शासन निर्णयानुसार पोलीस कार्यवाही करण्यात येईल.
- ४) महाविद्यालयात दुचाकी चालकांना वाहतुकीच्या नियमांतर्गत हेल्मेट अनिवार्य आहे. अन्यथा शासन नियमानुसार पोलीस कार्यवाही करण्यात येईल.

गोंडवाना विद्यापीठ वटहुकूम क्रमांक २ (Gondwana University Ordinance No.2)

जर एखादा विद्यार्थी गंभीर स्वरूपाचा गैरवर्तनाबाबत दोषी ठरत असेल किंवा तो अशाच प्रकारच्या गैरवर्तणुकीचा पाठपुरावा करित असेल तर प्राचार्य अशा विद्यार्थ्यांच्या पालकाला सुचना देऊन व गैरवर्तणुकीची गंभीरता लक्षात घेऊन विद्यार्थ्यांला महाविद्यालयातून काढू शकतील. तसेच परीक्षार्थी म्हणून पुढे होणाऱ्या विद्यापीठाच्या परीक्षेत बसण्यापासून वंचित ठेऊ शकतील आणि याबाबतचा निर्णय अंतिम समजण्यात येईल.

अनुच्छेद नं. १४ (Clause No.2)

उपरोक्त गैरवर्तणुकीच्या गुन्ह्याबाबत महाविद्यालयातून काढून टाकण्यात आलेल्या किंवा बाहेर घालवून दिलेल्या परीक्षेपासून वंचित केलेल्या, परीक्षेस अयोग्य ठरविलेल्या विद्यार्थ्यांना अन्य महाविद्यालयात प्रवेश घेतांना मागील प्राचार्यांची (ज्यांनी अपात्र घोषित करण्याचा निर्णय दिला) परवानगी घेणे आवश्यक राहिल आणि जर एखाद्या विद्यार्थ्यांला महाविद्यालयातून काढून टाकल्याने बाहेर घालवून दिल्याचे किंवा परीक्षेस बसण्यास अपात्र केल्याचे तथ्य जाणून बुजून लपवित असेल तर तो कार्यकारी समितीच्या शिस्तभंग कार्यवाहीस पात्र ठरेल.

कार्यालयीन कामकाजाचे वेळापत्रक

सोमवार ते शुक्रवार	-	कार्यालयीन वेळ : सकाळी १०.०० ते ५.३० वा. रोख विभाग वेळ : सकाळी १०.०० ते १.३० वा. भोजन व विश्रांती वेळ : दुपारी १.३० ते २.०० वा.
शनिवार	-	कार्यालयीन वेळ : सकाळी ८.०० ते १२.३० वा. रोख विभाग वेळ : सकाळी ८.०० ते १२.३० वा. विश्रांती : सकाळी १०.०० ते १०.३० वा.
सोमवार ते शुक्रवार	-	ग्रंथालय विभाग वेळ : सकाळी ८.०० ते ६.०० वा.
शनिवार	-	ग्रंथालय विभाग वेळ : सकाळी ८.०० ते २.०० वा.

अतिरिक्त कार्यक्रम

१) एन.एस.एस. शिबिर	:	माहे नोव्हेंबर
२) क्रीडा सत्र	:	माहे जानेवारी
३) वैद्यकीय तपासणी	:	माहे डिसेंबर
४) शारीरिक कार्यक्षमता चाचणी	:	माहे फेब्रुवारी

टीप :- तिथीनुसार दिनविशेष व विद्यापीठ आदेशानुसार इतर कार्यक्रम राबविण्यात येईल.

**महाविद्यालयीन प्राध्यापक वर्ग व कर्मचारी वृंद
वाणिज्य विद्याशाखा (वरिष्ठ विभाग)**

- १) प्रा. डॉ. व्ही. व्ही. टोंगे, एम.कॉम., एम.फिल., पीएच.डी.
- २) प्रा. डॉ. बी. बी. जांभुळकर, एम.कॉम., एम.फिल., पीएच.डी., एम.ए. (अर्थ., इति.)
- ३) प्रा. डॉ. यु. सी. घोसरे, एम.कॉम., एम.फिल., पीएच.डी.
- ४) प्रा. डॉ. एस. बी. तेलंग, एम.कॉम., एम.फिल., पीएच.डी., एम.ए. (अर्थ.) बी.एड., सेट.

कला विद्याशाखा (वरिष्ठ विभाग)

इंग्रजी विभाग :

- १) प्रा. डॉ. जी. एन. खामनकर, एम.ए. (इंग्रजी), एम.फिल., पीएच.डी.
- २) प्रा. एम. बी. सावे, एम.ए. (इंग्रजी), नेट

मराठी विभाग :

- १) प्रा. डॉ. आर. जी. पारेलवार, एम.ए. (मराठी), एम.फिल., पीएच.डी.
- २) प्रा. डॉ. यशवंत घुमे, एम.ए. (मराठी), पीएच.डी.

अर्थशास्त्र विभाग :

- १) प्राचार्य डॉ. ना. ग. उमाटे, एम.ए. (अर्थ.), पीएच.डी., एम.ए., (राज्य., समाज.)
- २) प्रा. डॉ. पी. बी. तितरे, एम.ए. (अर्थ.), सेट, एम.कॉम., बी.एड., पीएच.डी.

इतिहास विभाग :

- १) प्रा. डॉ. जे. एन. काकडे, एम.ए. (इतिहास), एम.फिल., पीएच.डी.सेट

राज्यशास्त्र विभाग :

- १) प्रा. डॉ. ज्योती प्रमोद राखुंडे, एम.ए. (राज्य.), एम.फिल., एम.एड., एम.ए. (इति.),
(विषयसंप्रेषण), पीएच.डी.

समाजशास्त्र विभाग :

- १) प्रा. ए. डब्ल्यु. ठाकरे, एम.ए. (समाज.), सेट, बी.एड.

शारीरिक शिक्षण विभाग :

- १) प्रा. कु. एस. आर. बांबोडे, बी.ए., बी.पी.एड., एम.पी.एड., सेट, नेट

ग्रंथालय विभाग :

- १) प्रा. डॉ. एस. जी. आस्टूनकर, एम.एल.आय.एस., एम.कॉम.,
एम.ए. (अर्थ.), एम.फिल., पीएच.डी., नेट, पी.जी.डी.ई.एस.डी.

कनिष्ठ कला विभाग :

- १) प्रा. आर. डी. मालेकर, एम.ए. (इंग्रजी), बी.एड.
- २) प्रा. के. एन. कापगते, एम.ए. (इति.), बी.एड. एम.ए. (मराठी)
- ३) प्रा. एन. झेड. लांबट, बी.एस.सी. एम.ए. (समाज, राज्य, अर्थ), एम.एड.

कनिष्ठ विज्ञान विभाग : (घड्याळी तासीके प्रमाणे)

- १) प्रा. कु. पी. ए. ठमके, एम.एस.सी. (Chemistry), बी.एड.
- २) प्रा. आकाश उमाटे, एम.एस.सी. (Physics), बी.एड.
- ३) प्रा. कु. एम. आर. ढोके, एम. एस.सी. (Biology), बी.एड., डी. फार्म
- ४) प्रा. कु. पी. बी. हनवते, एम. एस.सी. (Mathematics), बी.एड.
- ५) प्रा. कु. संगीता भटकर, एम. कॉम, एम.सी.एम.

उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम

उद्यानशास्त्र विभाग :

- १) प्रा. डी. व्ही. बेलगांवकर, एम.एस्सी. (हॉर्टिकल्चर)

मेकॅनिकल टेक्नॉलॉजी विभाग :

- १) प्रा. एस. व्ही. दाते, डी.एम.ई., एम.ए. (समाज.)
- २) श्री. आर. के. बैरम, (निदेशक) डी.एम.ई.

बॅकिंग विभाग :

- १) प्रा. एस. पी. खोके, एम.कॉम., एम.फिल.
- २) श्री. ए. एस. बलकी (निदेशक), एम.कॉम. बी.एड.

कार्यालयीन विभाग :

- १) श्री. एस. आर. मशारकर, मुख्य लिपिक, एच.एस.सी. (एम.एस.सी.आय.टी.)
- २) श्री. डी. एल. भोयर, कनिष्ठ लिपिक, बी.ए., (एम.एस.सी.आय.टी.)
- ३) श्री. डी. जी. तेलंग, कनिष्ठ लिपिक, बी.ए., एल.एल.बी., (एम.एस.सी.आय.टी.)
- ४) श्रीमती श्रध्दा वऱ्हाडे, ग्रंथालय परिचर, एच.एस.सी., (सी.लिब.)

सेवक :

- १) श्री. बी. बी. टाले
- २) श्री. डब्ल्यु. बी. अंड्रस्कर
- ३) श्री. जी. पी. खोब्रागडे
- ४) श्री. एस. एल. तामगाडगे

एम.ए. प्रथम वर्ष (मराठी)

सत्र पहिले

पत्रिका : १ (अ) गद्य अथवा (आ) मराठी वैचारिक निबंध
पत्रिका : ३ लोकसाहित्य

पत्रिका : २ अर्वाचिन कविता
पत्रिका : ४ साहित्यशास्त्र

सत्र दुसरे

पत्रिका : १ (अ) गद्य अथवा (आ) मराठी वैचारिक निबंध
पत्रिका : ३ नाटक

पत्रिका : २ अर्वाचिन कविता
पत्रिका : ४ साहित्यशास्त्र

एम.ए. द्वितीय वर्ष (मराठी)

सत्र तिसरे

पत्रिका : १ प्राचीन मध्ययुगीन मराठी कविता
पत्रिका : ३ भाषाविज्ञान

पत्रिका : २ विशेष ग्रंथकार : तुकाराम
पत्रिका : ४ प्राचीन-मध्ययुगीन मराठी
वाङ्.मयाचा इतिहास

सत्र चवथे

पत्रिका : १ प्राचीन मध्ययुगीन मराठी कविता
पत्रिका : ३ भाषाविज्ञान

पत्रिका : २ विशेष ग्रंथकार : केशव मेश्राम
पत्रिका : अर्वाचिन मराठी
वाङ्.मयाचा इतिहास

M.A. PART - I History

Semester - I

Paper - I Historiography
Paper - II India Under Company's Rule 1757-1856
Paper - III Indian National Movements 1905-1947
Paper - IV Modern World 1914-1950

Semester - II

Paper - I Trends and Theories of History
Paper - II Indian Under British Rule 1857-1905
Paper - III Independent India 1947-2000
Paper - IV Contemporary World 1950-2000

M.A. PART-II History

Semester - III

Paper - I Emergence of Maratha Power In 17th Century
Paper - II State in Ancient Medieval India
Paper - III Economic History of India 1757-1857
Paper - IV History of Medieval Vidarbha

Semester - IV

Paper - I Expansion of Maratha Power : 1707-1818
Paper - II State in British India.
Paper - III Economic History of India 1858-1947
Paper - IV History of Modern Vidarbha

M.A. Sociology

Semester-I

SOC 01 : Classical Sociological Theory

SOC 02 : Methodology of Social Research - I

SOC 03 : Rural Society in India

SOC 04 : Social Movements in India

Semester -II

SOC 01 : Perspectives on Indian Society

SOC 02 : Methodology of Social Research - II

SOC 03 : Urban Society in India

SOC 04 : Sociology of kinship, Marriage and Family

M.A. II Sociology

Semester - III

SOC 09 : Theoretical Perspectives in Sociology - I

SOC 010 : Sociology of Change and Development - I

SOC 011 : Industry and Society in India - I

SOC 012 : Political Sociology - I

Semester - IV

SOC 013 : Theoretical Perspectives in Sociology - II

SOC 014 : Sociology of Change and Development - II

SOC 015 : Industry and Society in India - II

SOC 016 : Political Sociology - II

M.A. Part (Economics)

First Semester

E C - 01 Micro Economic Analysis

I B C - 02 Macro Economic Analysis - 1

O P - 02 Agricultural Economics

O P - 06 Public Economics - 1

Second Semester

E C - 03 Micro Economic Analysis - II

E C - 04 Macro Economic Analysis - II

O P - 11 Industrial Economics

O P - 14 Agriculture Economics - II

M.A. Part - II

Semester - II

E C -5 Economics of Growth & Development - I

E C - 6 International Trade & Finance - I

E C - 7 Research Methodology - I

O P - 19 Labour Economics

Semester - IV

E C - 8 Economics of Growth & Development - II

E C - 9 International Trade & Finance - II

E C - 10 Research Methodology - II

O P - 21 Rural Development

COURSE AND EXAMINATION SCHEME
POST GRADUATE DIPLOMA IN COMPUTER COMMERCIAL
APPLICATION (PGDCCA)

ONE YEAR PG DIPLOMA COURSE IN THE FACULTY OF COMMERCE

1) Commercial Practices	2) Information and Communication Technology
3) Introduction to Operating System	4) Programing Techniques with C
5) Computerized Accounting Using Tally	6) Practical -1 Base on Theory Paper-2 and 3
7) Practical-1 Base on Theory Paper-4 and 5	8) Project

COURSE AND EXAMINATION SCHEME
POST GRADUATE DEGREE OF MASTER OF COMPUTER MANAGEMENT
(M.C.M.)

Semester - I

1) Commercial Practices	2) Information and Communication Technology
3) Office Automation	4) Programing Techniques with C
5) Practical-1 Base on Theory Paper-2 and 3	6) Practical-1 Base on Theory Paper-4

Semester - II

1) DBMA Concepts	2) System Analysis and Project Management
3) Operating System & Linux	4) Computerized Accounting Using Tally
5) Practical-1 Base on Theory Paper-1 & 2	6) Practical-1 Base on Theory Paper-3 & 4

Master of Computer Management (MCM)

Semester - III

1) Principle Techniques and Management	2) Front End Deelopment With Visual Basic
3) Oracle (SQL & PL / SQL Programing)	4) Research Methodology & Operational Tech
5) Practical-I	6) Practical-II

Semester - IV

1) E-Commerce and Wed Designing	2) Java Concept
3) Electives	4) Project
5) Practical - I	6) Practical - II

VIVEKANANDART'S & COMMERCE MAHAVIDYALAYA, BHADRAWATI, DIST. CHANDRAPUR
ABSTRACT OF ADMITTED STUDENTS FEES 2021-2022

Sr.No.	Particulars	SENIOR WING PG				
		M.A.I.	M.A.II	PGDCCA	M.C.M.I	M.C.M.II
01.	Admission Fee	200	00	200	200	00
02.	Term Fee	00	00	00	00	00
03.	Tution Fee	7729	7729	9257	9257	9257
	CLEARANCE TIME FEE Rs.	7929	7729	9457	9457	9257
04.	Library Fee	400	400	400	400	400
05.	Identity Cards Fee	25	25	25	25	25
06.	Game Sport & Gymkhana Fee	300	300	300	300	300
07.	Enrolment Fee	125	00	125	125	00
08.	University Annualy Fee	125	125	125	125	125
09.	Students Medical Fund	05	05	05	05	05
10.	Students Welfare Fund	05	05	05	05	05
11.	Students Union Fund	05	05	05	05	05
12.	University Game Fee	25	25	25	25	25
13.	Ashwamedh Fee	30	30	30	30	30
14.	Students Aid Fund Fee	100	100	100	100	100
15.	Medical Test Fee	30	30	30	30	30
16.	Physical Test Fee	30	30	30	30	30
17.	Extra curricular Activity	150	150	150	150	150
18.	Magazine Fee	100	100	100	100	100
19.	Disaster Management Fund Fee	10	10	10	10	10
20.	E-Service Fee	50	50	50	50	50
21.	Computer Lab Fee	00	00	4626	4626	4626
22.	Project Dissertation Fee	00	00	2000	00	2000
23.	Development Fee	600	600	600	600	600
24.	Maintenance Fee	400	400	600	600	600
25.	Self Financed NSS Unit Fess	10	10	10	10	10
	Admission Time Fee Rs.	2525	2400	9351	7351	9226
	GRAND Total Amount	10454	10129	18808	16808	18483

Note : 1) Balance fees have to pay before clearance.

2) Students have to pay the fees accordingly there is Changes in the fees Structure by the Govt.

३) स्कॉलरशिप घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी बँक ऑफ इंडिया, भद्रावती येथे बँकेत खाते काढणे आवश्यक आहे. याकरिता कार्यालयाशी संपर्क साधावा.

सूचना : व्यावसायिक व विनाअनुदानित अभ्यासक्रमासाठी शासनाने शिष्यवृत्ती मंजूर न केल्यास विद्यार्थ्यांना संपूर्ण फी भरावी लागेल.

टीप:- १) शासन व विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार फी मध्ये बदल झाल्यास त्याप्रमाणे विद्यार्थ्यांना फी द्यावी लागेल.

२) सत्र २०२१ - २०२२ करिता इंद्रधनुष्य, आव्हान, आविष्कार, विद्यार्थी कल्याण निधी, विद्यार्थी वैद्यकीय मदत शुल्क, विद्यार्थी संघ शुल्क, वैद्यकीय तपासणी अर्ज शुल्क, आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क १०० टक्के तसेच प्रयोगशाळा शुल्क, ग्रंथालय शुल्क, पर्यावरण शुल्क ५० टक्के माफ करण्यात येत आहे.

